

ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಋಣಾತ್ಮಕ ಅಂಶಗಳ ಪಾತ್ರ

ಡಾ.ಎಲ್.ಪಿ.ರಾಜು*

*ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು, ಇತಿಹಾಸ ಮತ್ತು ಪುರಾತತ್ವ ಅಧ್ಯಯನ ಮತ್ತು ಸಂಶೋಧನಾ ವಿಭಾಗ, ತುಮಕೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ತುಮಕೂರು.

ಸಾರಾಂಶ: (Abstract)

ಪ್ರವಾಸಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಮಾರ್ಕ್‌ಟ್ವೇನ್ (Mark Twain)ರವರು “ಕೆಲ ಸಮಯದ ನಂತರ ಸ್ವರ್ಗ ಕೂಡ ಬೇಸರವೆನಿಸುತ್ತದೆ” (Even heaven can be boring after a while)1 ಎಂದು ಹೇಳಿರುವುದು ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ಪ್ರವಾಸ ಎಷ್ಟೊಂದು ಮುಖ್ಯ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. ಜನರು ತಮ್ಮ ದಿನನಿತ್ಯದ ಜೀವನದಲ್ಲಿನ ಬೇಸರ, ಏಕತಾನತೆಯಿಂದ ಕೆಲ ಸಮಯವಾದರೂ ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದಲಿಕ್ಕಾಗಿ, ಬದಲಾವಣೆಗಾಗಿ, ಮನಃಸಂತೋಷಕ್ಕಾಗಿ, ಪ್ರವಾಸ ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಂಗತಿ. ಇಂತಹ ಪ್ರವಾಸಿಗಳು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಪ್ರವಾಸ ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಯಾದರೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಪ್ರವಾಸಿಗಳು ಸಂತೋಷವನ್ನು ಹೊಂದುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರವಾಸ ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಂಬುದರಲ್ಲಿ ಎರಡು ಮಾತಿಲ್ಲ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಋಣಾತ್ಮಕ ಅಂಶಗಳ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಮುಖ್ಯಪದಗಳು (Keywords): ಪ್ರವಾಸ, ಪ್ರವಾಸಿತಾಣ, ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ, ಋಣಾತ್ಮಕ.

ಪೀಠಿಕೆ

ಪ್ರವಾಸ ಹೆಚ್ಚು ಆನಂದದಾಯಕ, ತೃಪ್ತಿದಾಯಕವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಪ್ರವಾಸಿ ತಾಣಗಳಲ್ಲಿನ ಅನಗತ್ಯ ನಿರ್ಬಂಧಗಳು, ಆನಾರೋಗ್ಯಕರ ಪದ್ಧತಿಗಳು, ಅರ್ಥಹೀನ ಆಚರಣೆಗಳು ಹಾಗೂ ಅಧಿಕ ಶುಲ್ಕ ವಸೂಲಿಯ ನಿವಾರಣೆ ಮತ್ತು ಅತೀಗೌಣ ಆದರೆ ಅತೀ ಅವಶ್ಯಕ ಕೆಲ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಒದಗಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಸಮರ್ಪಕ ನಿರ್ವಹಣೆ ಅತೀ ಅಗತ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಕಾರಣ ಈ ಸಂಗತಿಗಳು ಮೇಲುನೋಟಕ್ಕೆ ಅತೀ ಚಿಕ್ಕದಾಗಿ, ಸರಳವಾಗಿ ಕಂಡರೂ ಅವುಗಳು ಪ್ರವಾಸಿಗಳ ಸಂತೋಷ, ನೆಮ್ಮದಿಯನ್ನು ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಹಾಳು ಮಾಡುವುದಲ್ಲದೆ ಪ್ರವಾಸಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆನ್ನುವ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ಗಣನೀಯ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆಗೊಳಿಸುತ್ತವೆ ಅಲ್ಲದೆ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮದ ಹಿನ್ನಡೆಗೆ ಪ್ರಮುಖ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತವೆ. ಅಂತಹ ನಗಣ್ಯ ಅಂಶಗಳೆಂದರೆ,

ವಾಹನ ನಿಲುಗಡೆ ಶುಲ್ಕ

ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಯಾಣಿಗಳು ಪ್ರವಾಸಗಳಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರವಾಸಿಗಳೂ ಪ್ರಯಾಣಿಗಳಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಇಂದು ವಾಹನಗಳಿಲ್ಲದ ಪ್ರವಾಸ ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದು ಅಸಾಧ್ಯ ಹಾಗೂ ಪ್ರವಾಸಿಗರು ತಮ್ಮ ವಾಹನಗಳನ್ನು ತಾಣ

Please cite this article as: ರಾಜು ಎಲ್.ಪಿ. (2023). ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಋಣಾತ್ಮಕ ಅಂಶಗಳ ಪಾತ್ರ. ಪ್ರತಿಬಿಂಬ: ಮಲ್ಟಿಡಿಸಿಪ್ಲಿನರಿ ಕನ್ನಡ ರೀಸರ್ಚ್ ಜರ್ನಲ್ ಆಫ್ ಬಿಬಿಎಂಆರ್‌ಡಿ, 5(1). ಪು.ಸಂ. 98-105

ವೀಕ್ಷಣೆಯ ತನಕ ವಾಹನ ನಿಲುಗಡೆ ಮಾಡುವುದು ಅನಿವಾರ್ಯವಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ವಾಹನ ನಿಲುಗಡೆ ಶುಲ್ಕ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದರಿಂದ ಕಿರಿಕಿರಿ ಅನುಭವಿಸಬೇಕಾಗುವುದು ಅಷ್ಟೇ ಸತ್ಯ. ತಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳೀಯ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯ್ತಿ, ನಗರಸಭೆ ಅಥವಾ ಪಟ್ಟಣ ಪಂಚಾಯ್ತಿಗಳವರು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಹರಾಜಿನ ಮೂಲಕ ಶುಲ್ಕ ವಸೂಲಾತಿ ಹಕ್ಕನ್ನು ಹರಾಜುದಾರರಿಗೆ ನೀಡಿ ಇಂತಹ ವಾಹನಗಳಿಗೆ ಇಂತಿಷ್ಟು ಶುಲ್ಕವೆಂದು ನಿಗದಿಪಡಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಹೆಚ್ಚಿನ ವೇಳೆ ಈ ಶುಲ್ಕವು ಅಧಿಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದೆ ಹರಾಜು ಪಡೆದವರು ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ್ದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಶುಲ್ಕ ವಸೂಲಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಉದಾಹರಣೆ: ಮಡಿಕೇರಿಯ ಹೆಬ್ಬೆ ಜಲಾಪಾತದ ಬಳಿ ಬೈಕುಗಳಿಗೆ ರೂ. 10, ಕಾರಿಗೆ ರೂ. 50, ಬಸ್‌ಗೆ ರೂ. 100 ಸಂಗ್ರಹಿಸುತ್ತಾರೆ. 2 ಪ್ರವಾಸಿಗಳು ಒಂದು ದಿನದಲ್ಲಿ ಏಳೇಂಟು ತಾಣಗಳಿಗೆ ಭೇಟಿ ನೀಡುವಾಗ ಕೇವಲ ವಾಹನ ನಿಲುಗಡೆ ಶುಲ್ಕ ರೂ. 1000-1200 ನೀಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಡೆ ಇಂತಹ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ನಿಲುಗಡೆ ಮಾಡಿದ ಪ್ರವಾಸಿ ವಾಹನಗಳಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆಯೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಪ್ರವಾಸಿಗಳಿಗೆ ಆನೇಕ ವೇಳೆ ಈ ವಾಹನ ನಿಲುಗಡೆ ಶುಲ್ಕವೇ ಒಂದು ಆರ್ಥಿಕ ಹೊರೆಯಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸುತ್ತದೆ.

ಪಾದರಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ನೀಡಬೇಕಾದ ಶುಲ್ಕ

ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರವಾಸಿ ತಾಣಗಳನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಒಂದು ಜೊತೆ ಪಾದರಕ್ಷೆಗಳಿಗೆ ರೂ. 1/- ಎಂದು ನಿಗದಿಪಡಿಸಿರುತ್ತಾರಾದರೂ ಚಪ್ಪಲಿಗಳಿಗೆ ರೂ. 2/- ಅಥವಾ 3/ ಶುಲ್ಕ ವಸೂಲಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಸಮೂಹ/ಗುಂಪು ಪ್ರವಾಸ ತೆರಳಿದವರು ಒಂದೇ ಕಡೆ ಒಟ್ಟಾಗಿ ಪಾದರಕ್ಷೆ ಬಿಟ್ಟರೂ ಪ್ರತಿ ಜೊತೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಶುಲ್ಕ ಸಂಗ್ರಹಿಸುತ್ತಾರೆಯೇ ಹೊರತು ಒಟ್ಟಾಗಿ ಶುಲ್ಕ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಚಾಮುಂಡಿ ಬೆಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಬಹುತೇಕ ಚಪ್ಪಲಿ ಕಾಯುವ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಈ ಸುಲಿಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದರೆ ಗಲಾಟೆಗೆ ಮುಂದಾಗುತ್ತಾರೆ. 3 ಒಂದೊಮ್ಮೆ ಪಾದರಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಬಿಡದೆ ಬೇರೆ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಕದಿಯುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಂಗತಿ.

ಶೌಚಾಲಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ

ಕರ್ನಾಟಕ/ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರವಾಸಿ ತಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಮಲಮೂತ್ರ ವಿಸರ್ಜನೆಗೆ ಸರಿಯಾದ ಶೌಚಾಲಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಲ್ಲ ಕೆಲವೊಂದು ತಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಇಲಾಖೆ, ಸರ್ಕಾರವು ಶುಚಿತ್ವ ಹಾಗೂ ಪ್ರವಾಸಿಗಳ ಅನುಕೂಲಕ್ಕಾಗಿ ಹಣ ನೀಡಿ ಬಳಸಬಹುದಾದ “ಸುಲಭ ಶೌಚಾಲಯ” ಅಥವಾ ಇತರ ಶೌಚಾಲಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದ್ದರೂ ಅವುಗಳು ಸಾಕಷ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವುಗಳ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಮಯ ಅದರಲ್ಲಿ ರಾತ್ರಿವೇಳೆ ತೆರೆದಿರುವುದಿಲ್ಲ. ತೆರೆದಿದ್ದರೂ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ದೀಪದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ಅವುಗಳ ಸ್ವಚ್ಛತೆ ಅಸಹ್ಯ ಹುಟ್ಟಿಸುವಂತಿರುತ್ತವೆ. ನೀರಿನ ಸಮರ್ಪಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಲ್ಲದಿರುವುದು, ನೀರನ್ನು ಬಳಸಲು ಬಕೇಟ್/ತಂಬಿಗೆಗಳು ಆನೇಕ ವೇಳೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದ್ದರೂ ಒಡೆದು ಹೋಗಿರುವುದು, ತೂತಾಗಿರುವುದು, ತುಂಬ ಕೊಳಕಾಗಿದ್ದು, ಮುಟ್ಟಲಿಕ್ಕೂ ಅಸಹ್ಯವೆನಿಸುವಂತಿರುತ್ತದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಶೌಚಾಲಯದಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ಬಾಗಿಲುಗಳಿಲ್ಲದಿರುವುದೂ, ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಕಿಂಡಿಗಳು, ತೂತುಗಳಿರುವುದು, ಶೌಚಾಲಯದಲ್ಲಿ (Toilet Basin) ನೀರು ಸರಾಗವಾಗಿ ಹೊಗದೆ

ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿರುವುದು, ಶೌಚಾಲಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವಚ್ಛತೆಗಾಗಿ ಪೆನಾಯಿಲ್ ಇತ್ಯಾದಿ ಬಳಸದಿರುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಂಗತಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಆಧಿಕ ಶುಲ್ಕ ಮಾತ್ರ ತೆರಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಮೂತ್ರ ವಿಸರ್ಜನೆಗೆ ಒಂದರಿಂದ ಎರಡು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಲ ವಿಸರ್ಜನೆಗೆ ಮೂರರಿಂದ ಐದು ರೂಗಳನ್ನು ನೀಡಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಈ ಶೌಚಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಶುಲ್ಕ ವಸೂಲಿ ಮಾಡುವ ಆನೇಕರು ಕಂಠ ಪೂರ್ತಿ ಕುಡಿದಿರುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಜರ್ಡಾ, ಪಾನ್ ಇತ್ಯಾದಿ ಜಗಿಯುತ್ತಾ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಬೀಡಿ, ಸಿಗರೇಟು ಹೊಗೆ ಬಿಡುತ್ತಾ ಕುಳಿತಿದ್ದು, ಅವರಿಂದ ಚಿಲ್ಲರೆ ಪಡೆಯಲು ಬೇಸರವೆನಿಸುತ್ತದೆ.

ಪ್ರವಾಸಿಗಳು ತಮ್ಮ ವಸ್ತುಗಳನ್ನಿಡಲು ಕೊಠಡಿ ಸೌಲಭ್ಯ ಗಳಿಲ್ಲದಿರುವುದು

ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರವಾಸಿ ತಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸಿಗರು ತಮ್ಮ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಇಡಲು ಲಗೇಜು/ಕ್ಲಾಕ್ ರೂಂಗಳು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಪ್ರವಾಸಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ತೊಂದರೆ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಕಾರಣ ಧಾರ್ಮಿಕ ತಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಬಹುತೇಕ ಯಾವುದೇ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಪ್ರವಾಸಿಗಳು ತಮ್ಮ ಜೊತೆ ಕೊಂಡೊಯ್ಯಲು ಅವಕಾಶವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಂಡೊಯ್ದು ತಾಣ ವೀಕ್ಷಿಸಲು ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಪ್ರವಾಸಿಗಳೂ ತಮ್ಮ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲು ತಾಣಗಳ ಹೊರಗೆ ತಮ್ಮಲಿಯೇ ಯಾರಾದರೊಬ್ಬರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಉಳಿದವರು ಒಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಹೊರಗೆ ನಿಂತ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ತಾಣ ನೋಡುವ ಅವಕಾಶ ತಪ್ಪಿಹೋಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲವೆ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿ ಆ ತಾಣ ನೋಡಲು ಹೋಗಿಬರುವವರೆಗೆ ಉಳಿದವರು ಹೊರಗಡೆ ಕಾಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಕೆಲ ತಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಲಗೇಜ್ ರೂಂಗಳ ಸೌಲಭ್ಯವಿದ್ದರೂ ಅವುಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ರಾತ್ರಿ ಹತ್ತು ಗಂಟೆಯಿಂದ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಆರು ಗಂಟೆಯವರೆಗೆ ಮುಚ್ಚಿರುವುದರಿಂದ ರಾತ್ರಿ ತಡವಾಗಿ ಅಥವಾ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಬೇಗನೆ ಆ ತಾಣದಿಂದ ಹೊರಡುವ ಪ್ರವಾಸಿಗಳು ಲಗೇಜ್ ರೂ. ತೆರೆಯುವುದನ್ನೇ ಕಾಯುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಈಗಾಗಿ ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ತೆರಳು ಇರುವ ಬಸ್/ವಾಹನಗಳು ಕೈತಪ್ಪಿ ಹೋಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇರುತ್ತದೆ.

ಪ್ರವಾಸಿ ಮಾಹಿತಿ ಕೇಂದ್ರಗಳಿಲ್ಲದಿರುವುದು

ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರವಾಸಿ ತಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸಿ ಮಾಹಿತಿ ಕೇಂದ್ರಗಳು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾಗಿ ಪ್ರವಾಸಿಗಳು ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ತಾಣದಲ್ಲಿ ನೋಡಬಹುದಾದ ಸ್ಥಳಗಳು, ಅವುಗಳ ತೆರೆಯುವ ಅಥವಾ ಮುಚ್ಚುವ ವೇಳೆ ತಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಊಟ, ವಸತಿ, ಶೌಚಾಲಯ, ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ತಾಣಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿಬರುವ ಬಸ್ಸು ಅಥವಾ ವಾಹನಗಳ ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಹೊರಡುವ ಅಥವಾ ಆಗಮಿಸುವ ವೇಳೆಯ ಮಾಹಿತಿ, ತಾಣಗಳಲ್ಲಿ ದೊರೆಯಬಹುದಾದ ವಸ್ತುಗಳು, ತಾಣದ ಸಮೀಪ ಅಥವಾ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ನೋಡಬಹುದಾದ ಇತರ ಪ್ರವಾಸಿ ಆಕರ್ಷಣೆಗಳು, ಪ್ರವಾಸಿ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕರ ಲಭ್ಯತೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಮಾಹಿತಿಗಳು ಲಭ್ಯವಾಗದೇ ಪ್ರವಾಸಿಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಇರುವ ಬೆರಳೆಣಿಕೆಯಷ್ಟು ತಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವ ಪ್ರವಾಸಿ ಮಾಹಿತಿ ಕೇಂದ್ರಗಳು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಮಯ ತೆರೆದಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡುವವರೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ತಾಣ ಸೌಲಭ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅಸ್ಪಷ್ಟ ಮಾಹಿತಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಮಾಹಿತಿ ಇದ್ದರೂ

ಉತ್ತರಿಸುವ ತಾಳ್ಮೆ ಇಲ್ಲದಿರುವುದು, ಹಲವು ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯವಹರಿಸುವ ಪರಿಣಿತಿ ಇಲ್ಲದಿರುವುದು ಕಾಣಬಹುದು.

ಪ್ರವೇಶ ಶುಲ್ಕ

ಧಾರ್ಮಿಕ ತಾಣಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿದರೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಹಾಗೂ ಐತಿಹಾಸಿಕ ತಾಣಗಳನ್ನು ನೋಡಲು ದುಬಾರಿ ಪ್ರವೇಶ ಶುಲ್ಕ ತೆರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.5 ಅಲ್ಲದೆ ಗುಂಪು/ಸಮೂಹ ಪ್ರವಾಸದವರಿಗೆ ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ ಶುಲ್ಕವಿಧಿಸಿ ಸ್ವಲ್ಪ ರಿಯಾಯಿತಿ ನೀಡಿದರೆ ಹೆಚ್ಚು ಅನುಕೂಲ. ಬದಲಾಗಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪ್ರವೇಶ ಶುಲ್ಕ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಜೊತೆಗೆ ಒಂದೇ ತಾಣದಲ್ಲಿ ಆನೇಕ ಆಕರ್ಷಣೆಗಳಿದ್ದು, ಅವೆಲ್ಲಕ್ಕೂ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಪ್ರವೇಶ ಶುಲ್ಕ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ಬದಲು ಒಟ್ಟಾಗಿ ಸ್ವಲ್ಪ ರಿಯಾಯಿತಿ ದರದಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶ ಶುಲ್ಕ ವಿಧಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಹೆಚ್ಚು ಅನುಕೂಲಕರ. ಪ್ರವಾಸಿಗಳು ಒಂದು ದಿನದಲ್ಲಿ ಆನೇಕ ತಾಣಗಳಿಗೆ ಭೇಟಿ ನೀಡುವುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಪ್ರವೇಶ ಶುಲ್ಕವು ಹೊರೆ ಎನಿಸುವಂತಿರಬಾರದು.

ತಾಣಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಾರಿ/ಮಾರಟಗಾರ ರಿಂದ ಆರ್ಥಿಕ ಶೋಷಣೆ /ಮೋಸ

ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರವಾಸಿ ತಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವ ವ್ಯಾಪಾರಿ/ಮಾರಟಗಾರರು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಅವರು ಮಾರುವ ವಸ್ತುಗಳ ಮೇಲೆ ಮುದ್ರಿತವಾಗಿರುವ ಬೆಲೆಗಿಂತ (ಕಡಿಟಿಣಜಜ ಕಡಿಭಿಜ) ಅಧಿಕ ಬೆಲೆಗೆ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಪ್ರವಾಸಿಗಳ ವಿಧಿಯಿಲ್ಲದೆ ಹೇಳಿದಷ್ಟೇ ಬೆಲೆ ಕೊಟ್ಟುಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವ ಸಂದಿಗ್ಧಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗುತ್ತಾರೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಕಡಿಮೆ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಅಥವಾ ನಕಲಿ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಒಳ್ಳೆಯದ್ದೆಂದು ಹೇಳಿ ವಂಚಿಸುವ ಪ್ರಕರಣಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಶ್ರೀಗಂಧ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಾದ ಅಟಿಕೆ, ಅಂದದ/ಅಲಂಕಾರಿಕ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಬೆರೆ ಜಾತಿ ಮರ ಬಳಸಿ ತಯಾರಿಸಿ ಗಂಧದ್ದೆಂದು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವುದು, ರೇಷ್ಮೆ ಬಟ್ಟೆಗಳು ಇತ್ಯಾದಿ ಇದಲ್ಲದೆ ತಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಆನೇಕ ವೇಳೆ ಅತೀ ಅಗತ್ಯದ ವಸ್ತುಗಳು ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಸಣ್ಣ ಕಾಯಿಲೆ, ಮಹಿಳೆಯರ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ವಸ್ತುಗಳು.

ಸಲಹಾ/ದೂರು ಕೇಂದ್ರ ಇಲ್ಲದಿರುವುದು

ಈ ಸೌಲಭ್ಯ ಬಹುತೇಕ ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯ ತಾಣಗಳಲ್ಲೂ ಇಲ್ಲದಿರುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹುದು. ಪ್ರವಾಸಿಗಳು ತಮ್ಮ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಾಗ, ಕಳುವಾದಾಗ, ಮೊಸಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದಾಗ ಸ್ಥಳೀಯ ಪುಡಾರಿಗಳು ಕೀಟಲೆ ಮಾಡಿದಾಗ, ಮಕ್ಕಳು, ವೃದ್ಧರು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡಾಗ ಸೌಲಭ್ಯಗಳ ಕೊರತೆ ಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಲು ಸಲಹಾ ಕೇಂದ್ರ ಅಥವಾ ದೂರು ಕೇಂದ್ರ ಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕು. ಹಾಗೂ ಇಂತಹ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸಿದಾಗ ತಕ್ಷಣವೇ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮಕೈಗೊಂಡು ಪ್ರವಾಸಿಗರಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಸಹಾಯ ನೀಡುವಂತಾಗಬೇಕು.

ಭಾಯಿ ಚಿತ್ರ ನಿಷೇಧ

ಪ್ರವಾಸಿ ತಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಅತಿಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಧಾರ್ಮಿಕ ತಾಣಗಳಲ್ಲಿ ದೇವಾಲಯಗಳ ಅಥವಾ ವಿಗ್ರಹಗಳ ಪೋಟೋಗಳನ್ನು ಪ್ರವಾಸಿಗಳು ತಮ್ಮ ಪ್ರವಾಸದ ನೆನಪಿಗಾಗಿ, ಶಿಲ್ಪಗಳ ಸೌಂದರ್ಯಕ್ಕೆ ನಿರ್ಮಾಣ

ಕೌಶಲ್ಯತೆಗೆ ಮಾರು ಹೋಗಿ, ಅಥವಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಭೋದಕರು ಅಧ್ಯಯನ ಅಥವಾ ಬೋಧನೆಗಾಗಿ ಪೋಟೋ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಮುಂದಾಗುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರವಾಸಿ ತಾಣಗಳಲ್ಲಿ ನಿರ್ಬಂಧ ವಿಧಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ (Photography strictly Prohibited) ಪೋಟೋ ತೆಗೆಯುವುದನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ನಿಷೇದಿಸಲಾಗಿದೆ. ಎಂದು ಫಲಕಗಳನ್ನು ಹಾಕಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ವಿಗ್ರಹಗಳನ್ನು ಮುಟ್ಟದೆ ಹಾನಿ ಮಾಡದೆ ಪೋಟೋ ತೆಗೆಯುವುದರಿಂದ ಯಾವುದೇ ಹಾನಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ಬಂಧಗಳೇಕೆ? ಈ ಬಗ್ಗೆ ರಾಜ್ಯ/ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಇಲಾಖೆ, ಭಾರತೀಯ ಪುರಾತತ್ವ ಇಲಾಖೆಗಳು ತಮ್ಮ ನೀತಿಗಳನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಿದೆ.

ಧಾರ್ಮಿಕ ತಾಣಗಳಲ್ಲಿನ ಅನಾವಶ್ಯಕ ಮತ್ತು ಅನಾರೋಗ್ಯ ಕರ ನಿರ್ಬಂಧಗಳು

ಕರ್ನಾಟಕ, ತಮಿಳುನಾಡು, ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶ ಮತ್ತು ಕೇರಳ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿನ ಬಹುತೇಕ ಧಾರ್ಮಿಕ ತಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿರುವ ಅನಾವಶ್ಯಕ, ಅನಾರೋಗ್ಯ ನಿರ್ಬಂಧಗಳು, ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳು ಪ್ರವಾಸಿಗಳ ನೆಮ್ಮದಿ ಹಾಳು ಮಾಡುವುದಲ್ಲದೆ, ಅವಮಾನ, ಮಾನಸಿಕ ಕಿರಿಕಿರಿ ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತವೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ತಾಣಗಳ ಆಡಳಿತ ಮಂಡಲಿಯವರಿಗೆ ಮನವೊಲಿಸುವ ಮೂಲಕ ಅಥವಾ ಕಾನೂನಿನ ಮೂಲಕ ಇಂತಹ ನಿರ್ಬಂಧಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರಗಳು ಅಥವಾ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಇಲಾಖೆಗಳ ಪರಿಹರಿಸಲು ಕ್ರಮಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇಂತಹ ನಿರ್ಬಂಧಗಳೆಂದರೆ

ಕೆಲವರಿಗೆ ಪ್ರವೇಶ ಅವಕಾಶ ಸೌಲಭ್ಯ ಇರುವುದು

ವಿಶ್ವ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಪಟ್ಟಿಗೆ ಕರ್ನಾಟಕದ ಅಥವಾ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ತಾಣಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಬೇಕು ಎಂಬ ಕೂಗು ಕೇಳಿಬರುತ್ತಿರುವ ಈ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳಷ್ಟು ಧಾರ್ಮಿಕ ತಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಜನಾಂಗ, ಧರ್ಮ, ಜಾತಿಗಳವರಿಗೆ ರಾಜ್ಯ, ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ದೇಶಗಳನ್ನುದೆ. ಸ್ತ್ರೀ ಪುರುಷರೆನ್ನುವ ಭಿನ್ನಭೇದ ಮಾಡದೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಪ್ರವೇಶ ಸೌಲಭ್ಯ ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕು. ಕಾರಣ ಆನೇಕ ಧಾರ್ಮಿಕ ತಾಣಗಳಲ್ಲಿ (Non-Hindus not allowed) ಹಿಂದುಗಳಲ್ಲದವರಿಗೆ ಪ್ರವೇಶವಿಲ್ಲ (Ladies not allowed) ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಪ್ರವೇಶವಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಅದರ ಫಲಕಗಳನ್ನು ಹಾಕಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದು ವಿಶ್ವಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ತತ್ವಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳಿಗೆ ವ್ಯತಿರಿಕ್ತವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಇದು ವಿದೇಶದಿಂದ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಧರ್ಮಗಳಿಗೆ ಸೇರಿಲ್ಲದವರಿಗೆ, ಗುಂಪು ಪ್ರವಾಸ ಕೈಗೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಅಥವಾ ವಾಣಿಜ್ಯ ಪ್ರವಾಸ ಕೈಗೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಇಂತಹ ನಿರ್ಬಂಧನೆಗಳು ತೀರ ಇರಿಸುಮುರಿಸು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ. ಕಾರಣ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ತಾಣಗಳಿಗೆ ಕೆಲವರಿಗೆ ಪ್ರವೇಶ ಅವಕಾಶ ದೊರೆತರೆ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಬಂದ ಇತರ ಸಹ ಪ್ರವಾಸಿಗರು (Co-Tourist) ಅಂತಹ ತಾಣದ ಹೊರಗೆ ನಿಲ್ಲಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಅಂತಹವರು ಅಂತಹ ತಾಣ ವೀಕ್ಷಿಸುವ ಉತ್ತಮ ಅವಕಾಶದಿಂದ ವಂಚಿತರಾಗಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಇದು ವಿಶ್ವ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ, ಗುಂಪು ಅಥವಾ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗೆ ಧಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದೆಯಲ್ಲದೆ ಅಂತಹ ಪ್ರವಾಸಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವವರ ಸಂಖ್ಯೆ

ಗಣನೀಯವಾಗಿ ಇಳಿಮುಖವಾಗಲು ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ತಾಣಗಳು ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಪ್ರವೇಶ ನಿರ್ಬಂಧ ವಿಧಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಕೇರಳದ ಶಬರಿಮಲೈ ಅಯ್ಯಪ್ಪಸ್ವಾಮಿ ದೇವಾಲಯಕ್ಕೆ ಮಹಿಳೆಯರ ಪ್ರವೇಶದ ಬಗ್ಗೆ ಆನೇಕ ಗೊಂದಲಗಳಿವೆ.

ಬಟ್ಟೆ ಧರಿಸುವ ಅಥವಾ ತೆಗೆಯುವ ನಿರ್ಬಂಧ

ಕರ್ನಾಟಕವನ್ನೊಳಗೊಂಡಂತೆ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದ ಆನೇಕ ದೇವಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ದೇವಾಲಯ ಪ್ರವೇಶಿಸಲು ದೇವಾಲಯದ ಭಕ್ತಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಾದ ಸ್ವೀಕರಿಸಲು ಬಟ್ಟೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಆನೇಕ ನಿರ್ಬಂಧಗಳಿದ್ದು ಇದು ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಪ್ರವಾಸಿಗರಿಗೆ ಭಾರಿ ಕಿರಿಕಿರಿ ತೊಂದರೆ, ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ. ಕರ್ನಾಟಕದ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಶ್ರೀ ಮಂಜುನಾಥಸ್ವಾಮಿ ದೇವಾಲಯದಲ್ಲಿ ದೇವರ ದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಗಂಡಸರು ತಮ್ಮ ಅಂಗಿ ಹಾಗೂ ಬನಿಯನ್‌ಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಜನ ದಟ್ಟಣೆಯಿಂದಾಗಿ ಸರದಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವವರು ಬರಿ ಮೈಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ, ಮುಂದೆ ಇರುವವರ ಮೈಗೆ ತಾಗಿ ನಿಲ್ಲುವುದು ತೀರಾ ವಹಿಸಲು ಅಸಾಧ್ಯವೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಇಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸಬೇಕಾದ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶವೆಂದರೆ ದೇವರ ಗರ್ಭಗುಡಿ ಪ್ರವೇಶವಿದ್ದರೂ ಬಟ್ಟೆ ತೆಗೆಯುವ ಜೌಚಿತ್ಯವೇನು. ಇನ್ನು ಭಾರತದಲ್ಲೇ ದೊಡ್ಡ ವಿಶ್ವಗೋ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಅಭಿಯಾನ ಕೈಗೊಂಡ ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸಾಗರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರಪುರದ ಶ್ರೀಧರ ಮಠದಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗಾಗಿ ಪ್ರಸಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಾದ ಸ್ವೀಕರಿಸುವ ಗಂಡಸರು ಅಂಗಿ ಮತ್ತು ಬನಿಯನ್ ತೆಗೆಯಲೇಬೇಕು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅಂತಹವರಿಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಊಟಕ್ಕೆ ಪ್ರವೇಶವಿರುವುದಿಲ್ಲ.

ಬಿಳಿಪಂಚೆ ಕಡ್ಡಾಯ

ತಮಿಳುನಾಡು ಹಾಗೂ ಕೇರಳದ ಆನೇಕ ಪ್ರಮುಖ ದೇವಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿನ ದೇವಾಲಯವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಲು ಗಂಡಸರು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಬಿಳಿಪಂಚೆಯನ್ನು ತೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅಂತಹವರಿಗೆ ಪ್ರವೇಶ ನಿರಾಕರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರವಾಸಕ್ಕೆ ಹೋಗುವವರು ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಬಿಳಿಪಂಚೆಯನ್ನು ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಆ ದೇವಾಲಯಗಳವರು ನೀಡುವ ಪಂಚೆಗಳನ್ನು ಹಣ ಪಡೆದು ದರ್ಶನದ ನಂತರ ಹಿಂತಿರುಗಿಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರ ಹೀಗೆ ನೀಡಿದ ಪಂಚೆಯನ್ನು ಮತ್ತೊಬ್ಬರಿಗೆ ನೀಡುವ ಮೊದಲು ಅದನ್ನು ತೊಳೆದು ನೀಡುತ್ತಾರೆಂಬುದು ನಂಬಲಿಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟ. ಹಾಗಾಗಿ ಒಬ್ಬರು ಧರಿಸಿದ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಮತ್ತೊಬ್ಬರಿಗೆ ನೀಡುವುದರಿಂದ ಚರ್ಮರೋಗ ಅಥವಾ ಅಂಟು ರೋಗಗಳಿಗೆ ಹರಡುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇಲ್ಲದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ಇಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಪ್ರವಾಸಿಗರು ಗರ್ಭಗುಡಿಯಿಂದ ಐವತ್ತು ಅರವತ್ತು ಅಡಿ ದೂರದಲ್ಲಿಯೇ ದರ್ಶನ ಪಡೆದರೂ ಇಂತಹ ನಿರ್ಬಂಧನೆಗಳೇಕೆ?

ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಸೀರೆ ಕಡ್ಡಾಯ

ತಮಿಳು ನಾಡಿನ ಕನ್ಯಾಕುಮಾರಿ ದೇವಾಲಯ ಪ್ರವೇಶಿಸಬೇಕಾದರೆ ಮಹಿಳೆಯರು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಸೀರೆ ಧರಿಸಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅಂತಹವರಿಗೆ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶ ನಿರಾಕರಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಪ್ರವಾಸಿಗಳು ಪ್ರವಾಸದ ಅನುಕೂಲಕ್ಕಾಗಿ ಹಾಗೂ ಇನ್ನಿತರ ಕಾರಣಗಳಿಗಾಗಿ ಪಂಜಾಬಿ, ಸಲ್ವಾರ್ ಕಮೀಜ್,

ಚೂಡಿದಾರ ಇತ್ಯಾದಿ ಉಡುಗೆಗಳನ್ನು ಧರಿಸುವುದು ಸಹಜ. ಆದರೆ ಪ್ರವಾಸ ಸಂಧರ್ಭದಲ್ಲಿ ದೇವಾಲಯಗಳ ಪ್ರವೇಶಕ್ಕೆಂದೇ ಸೀರೆ ಕೊಂಡೊಯ್ಯಬೇಕೆಂದು ಪರೋಪವಾಗಿ ಬಲವಂತಮಾಡುವುದು ಎಷ್ಟು ಸಮರ್ಪಕ?

ಪಂಕ್ತಿ ಬೇಧ

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಪ್ರಮುಖ ಹಾಗೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಧಾರ್ಮಿಕ ಪ್ರವಾಸಿ ತಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಾದ(ಊಟದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇದ್ದು ಅಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಾದಿಗಳು ದೇವರ ಪ್ರಸಾದ ಎಂಬ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಊಟಕ್ಕೆ ಮುಂದಾಗುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅಂತಹ ಅನೇಕ ತಾಣಗಳು ಪಂಕ್ತಿ ಬೇಧ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿದ್ದು ಅವುಗಳು ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ಮೇಲು ಕೀಳು ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಮೂಡಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಪಂಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಕೂರಲು ಅವಕಾಶ ಇಲ್ಲದವರಿಗೆ ಸಹಜವಾಗಿ ಅಪಮಾನ ಕೀಳಿರಿಮೆ, ಅನುಭವಿಸುವಂತಾಗಿ ಅವರು ನಂತರ ಮುಂದಿನ ಪ್ರವಾಸದಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಈ ಮೇಲಿನ ಆರ್ಥಿಕ ಶೋಷಣೆ, ಮೋಸ, ದುಬಾರಿ ಬೆಲೆ, ಕೀಳು ಗುಣಮಟ್ಟದ ಅಥವಾ ನಕಲಿ ವಸ್ತುಗಳು, ವೇಷಭೂಷಣಗಳ ಮೇಲಿನ ಅನಾವಶ್ಯಕ ನಿರ್ಬಂಧ ಕಿರಿಕಿರಿ ಸೌಲಭ್ಯಗಳಿದ್ದರೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸದಿರುವುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಪ್ರವೇಶ ನೀಡದೆ ನಿರ್ಬಂಧಿಸುವುದು ಇತ್ಯಾದಿ ಅಂಶಗಳು ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮದಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸಿಗಳನ್ನು ಪ್ರವಾಸಿ ತಾಣಗಳಿಗೆ ಆಕರ್ಷಿಸುವ ಬದಲು ಪ್ರವಾಸಿಗಳನ್ನು ಪ್ರವಾಸದಿಂದ ವಿಮುಕ್ತರಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುವುದೇ ಹೆಚ್ಚು. ಆದ್ದರಿಂದ ಪ್ರವಾಸಿ ತಾಣಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿಗಳು, ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಇಲಾಖೆಗಳು, ಸರ್ಕಾರಗಳು, ಈ ಮೇಲಿನ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲು ನಿಜವಾಗಿ ಕ್ರಮಕೈಗೊಂಡಿದ್ದೇ ಆದರೆ ಖಚಿತವಾಗಿಯೂ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಬೃಹತ್ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿ ಬಹುಬೇಗ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಪ್ರವಾಸಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಗಣನೀಯವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಪ್ರವಾಸಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರವಾಸದಲ್ಲಿ ಸಂತೋಷ, ನೆಮ್ಮದಿ, ಪ್ರವಾಸದ ಉದ್ದೇಶ ಖಂಡಿತ ವಾಗಿಯೂ ಈಡೇರುತ್ತದೆ. ಕಾರಣ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಪ್ರವಾಸಿಯೇ ಪ್ರಮುಖ ಗ್ರಾಹಕ ಹಾಗೂ ದೇವರು.

ಪರಾಮರ್ಶನ ಗ್ರಂಥಗಳು

- Bishwanath Ghosh. (2006). Tourism and Travel Management. Vikas Publishing House Pvt. Ltd., New Delhi,
- Sebastian Joseph, Peasant revolt in Princely Mysore (1830-31), Journal of Peasant Studies, Centre of Advances Studies, Department of History, University of Mysore, Mysore, Vol-16, 1980,
- Shama Rao, Modern Mysore, from the beginning to 1868, Volume –I, Bangalore, 1936,
- Suryanatha U Kamath, Karnataka State Gazetteer, Bangalore, 1982.

- ವಿರೂಪಾಕ್ಷಿ ಪೂಜಾರಹಳ್ಳಿ, (2012). ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಷರ ವಿರುದ್ಧ ನಡೆದ ಬೇಡ ನಾಯಕ ದಂಗೆಗಳ ಅವಲೋಕನ. Dr. L.P. Raju (Ed.) National Conference on revolts against British Rule in Karnataka, DOS & Research in History & Arch., Tumkur University, Tumkur. 2012
- ವಿಜಯವಾಣಿ, ಕನ್ನಡ ದಿನ ಪತ್ರಿಕೆ, ದಿನಾಂಕ : 27-12-2012, ಪುಟ 01.